

Szűk Balázs

Ötvenhat sor '56-ról

2013–2019

„Bárha engem titkos métely
Fölemészt: az örök kétely.”
(Arany János: *Epilógus*)

„Lombját a gally mily kímélve ejti,
holnap szél indul, döntő támadás,
holnaputánra minden elfelejti
milyen volt itt a végső lázadás.”
(Áprily Lajos: *Októberi séta*)

„én félek még, reménykedem,
ez a megtartó irgalom.”
(Kányádi Sándor: *Valaki jár a fák hegyén*)

Legszebb szó

Forr a Vörös Gárda,
Nincs többé kokárda.
Minden szívben métely,
Legszebb szó a kétely.

Hidegül

Hull, hidegül, áll szép halmom,
Hova lett sok forradalom!
Elforrt és ecetes lett,
Sárba fült már minden tett.

Hab

Alszik az orkán,
Nincs hab a tortán.
Rolója malasztnak:
Vége a magyarnak.

Megint...

Forradalmak után elárvultan,
Árulásból árulásba hulltan,
Kutyák koncert csábítanak,
Cerberusok lázítanak.

Isten fintora

Elszállt a lázadás kora:
Isten fintora
Ránk égett szép maszkjainkra,
Bús angyalokra.

Lom

Szemben mindenféle lommal:
Haragvásban hatalommal.
Ez kenyérem, ez a sorsom,
Semmi már csak az adósom.

Valaki vár

Égbe futó tehénlepény,
Alatta sok szegénylegény.
Ami állt, most terült halom:
Torkunk szorító irgalom.

Furcsa testamentum

Okos vagyok, nagyon,
Kipurcanok, hagyom.
Málló köpés a falon,
Aprópénz a ravatalom.

Síró csillag

Sír a ló és sír a hó:
Nagypénteki sirató.
Minden csillag megveszett,
Minden lélek elveszett.

Magánytalan vacogok

Magánytalan vacogok.
Elkárhozott csillagok
Sülnek, forrnak felettünk.
Elnémítva hős lelkünk.

Leosztás

Párizsnak friss mignon,
Magyarnak Trianon.
Magyarnak: hű csatlós,
Prágának: '68.

Szövetkeztem

Szövetkeztem halál ellen
Álmodástól félig telten:
Háborúból fel is keltem,
Szerelmedben megfürödtem.

Fölkentek

Rabszolgának lenni jó,
Vinyog a sok tahó:
Fölkent és meghekkelt véredek
Mondanak rólunk ítéletet.

A végén a bánat

Legszebb szó a kétely,
Jó estét, Szent Péter.
Legszebb szó a bánat,
Elhagytam hazámat.

Dudás Sándor

Majd tavasz lesz...

Majd tavasz lesz,
zöldben a rét,
heverek fűre,
hívlak mellém.
Feltartom tenyerem:
nézd, milyen kézenfekvő az ég!

Ingerek

Nyelvemem szavak.
Bartók éneke elindul
szép hazámból.
Kérdőjeles szoba,
látzatok közt európai,
és magyar,
aggódom.
A tévén tüntetők vonulnak.
Sóhajba fült szólamok,
úrhatnám polgárok, pártok,
haszonlesők,
ügyes köpönyegforgatók,
mosolytalan találkozások.
Milyenek a mögöttes álmok?
Gondolataim hőse:
sodortak szükségek, napok,
vártam, jobb legyen.
A tévé új híreket hoz.
A hang nem mérgez,
siket és felesleges
mondanivalós költőt,
népemnek - vélik - haszontalant.
Karácsony közeleg,
gondolataimat hallgatom,
szomorúan magamtól, másoktól,
ma sem hiszem,
hogy a holnap jobb,
szerethetőbb lesz.
Nyelvemnek támasztott
szó-létrán
lépdél a csend.

A nagy csendről

„A számítások szerint mi csak a világ
anyagának a négy százalékát látjuk,
és csak ezt fedezhetjük fel.”
(Kisfaludy György: *Hol a világ többi része?*)

A csendről kellene beszélni.
Arról a csendről, amely nem kezdődik
és nem ér véget.

Benne a Nap parányi rész,
rendszere, fénye,
keletkezése, pusztulása.

Benne e vers,
és minden megírt, megírandó,
elveszett, elszállt vers.
A költészet teljessége.

Ilyen csendben
mit számít élet és halál?

Értelmen túl virágzó titkok:
Mindenség bokra,
semmi ága.

Benne minden egyes ember,
minden egyes fa,
minden egyes fűszál.

Mennyi minden,
amit soha nem vettünk,
és soha nem fogunk észre venni.

Hangok, zenék összessége,
tengerek zúgása,
atomrobbanások,
madarak és angyalok
sokmilliárd szárnycsapása.

Nyelvre nem lelt szavak,
megszületni készülők, kihaltak.

Jelképek, jelek.

Minden, amit nem hallok,
nem hallasz,
nem hall,
de van,
kavarog a világban.

Értelmes élő, Ember,
a lét
fojtó, kavargó teljességében
érted ezt a csendet?

Boros Edit

Kérdőjelek

Ismeretlen évszakok
színeit keresem
nem tudom néven nevezni
madarak és fák
nevét és nyelvét sem
pedig S. Egon hányszor üzent
– de hát a feledés...
szabad-e így verset írni?

Meditáció

Virrasztó falevelek
sorsát forgatja a szél
forgószél repít
olvashatatlan üzenetet
megszentelt szeretettel
születés- vagy névnapomon –
még olvasok és írok
amiről meg nem
lehet „szövegelni”
arról hallgatok
de azért verset írok –
tehát vagyok...

Bánfai Johanna

Variáció egy régi dalra

Még látom néha csendes éjjel
szigorú szép arcodat
rég tűnt dalok igézetével
szíven érint a pillanat

Te bandukolsz tűnődve lassan
járatlan ösvényeiden
fejünk felett két mozdulatlan
állócsillag pihen szelíden

Ne hívj többé már ne ígérd
hevét a régi lobogásnak
magányos leszek én ismét
s te lángsugaras látomás vagy

Bíró Ildikó alkotása

Csák Gyöngyi

Borzongások

Elzárkózom a
világtól mert nem értem
álnokságait.

+

Beteg oltványok
vírussal fertőzött meg-
átkozott helyek,

+

nem megy a kötött
fogásba török ádáz
ceruzám hegye.

Erejét fitogtatja

Erejét fitogtatja
a palackból kiszabadult
gonosz szelleme.

Önnön nagyságát
élvezi a sátán új
szarvakat növeszt.

Szaporodnak bűneink,
kioltott szemű nemzedékem
kioltott lelkű utódot nevel...

Jobb hallgatni most...
(álomban felgyújtották
házamat vadidegenek...)

Fura felhőjátékok

Tátott szájú krokodilformák
úsznak sötétszürkén
a világosszürkében...

Kriminálisak, alakváltók,
kövérre fuvalkodott
ijesztőszürkék harapdálják
a tisztakéket, míg
el nem űzik a napot.

Egyre csak

Egyre csak érkeznek a
félbevágott, kacska mondatok
akárha háborús sebesültek
vonszolódnak a kórházi sátor felé

az egyik tekintetemben
keres valakit múltjából,
őt várja vissza, miatta
köszörüli nyelvét a pillanat kövén

a másik, mint anyja szoknyájába
a járni tanuló gyermek
szavaimba úgy kapaszkodik.

H. Barbócz Ildikó

Őszi napok az Isztrián

Még meleg, de már nem forró, még langyos és kellemes időben, nem az árnyéket kereső, inkább a napsütést magába szívó turista látogatása ez a pár nap a közel szív alakú félsziget partjainál az Adriai-tenger mellett. Minden város ismerős volt már a számunkra, még az oly kicsi és eldugott Bale is, mégis rendkívül örültünk annak, hogy a keleti oldal két kiemelkedő kikötőjében felfedező sétát tehattünk, mert éveken át csak áthaladtunk rajtuk. Igaz, egyszer a rijekai vasútállomáson a csatlakozásra várva eltörtünk véletlenül egy üveg rumpuncsot, ami akkoriban híres italuk volt. Rijekába megérkezni vasúton a legizgalmasabb a hegyeken áthatolva. A mészkő- és a gránitsziklák között csattogva, csikorogva robognak a kerekek, alagutak fokozzák a vágyat, hogy a sötétből kibújva mielőbb meglásd a tengert, amely biztosan vár téged, ezt határozottan tudod. És azt is, hogy perceken belül új világot ígér a természet: az eget és a tengert elborító kékséget, a ragyogó napsütést és a nyomában elöntő melegét. Felderült arccal nézel ki az ablakon, lehet azt már a buszból is, mert az utak egyfelé futnak immár: Horvátország legnagyobb kikötőjébe, Rijekába.

A dokkok teljes hosszában elfoglalják a város tengerpartját, hatalmas hajók és daruk sűrűsödnek a vízen, ezzel meghatározva a hely panorámáját, melybe még a külterületekben emelkedő panelházak is beletartoznak. Az az érzése az embernek, hogy ezek a dombtetőre húzott házak egy váratlan pillanatban dominószzerűen összedőlhetnek. Félelemmel telített csodálkozással emeltem fel tekintetemet rájuk, és örültem, hogy nem ott van lakásom, még akkor sem, ha szinte mindegyik ablakból a Kvarner-öböl látható. Méreteihez képest a város alig rendelkezik nevezetességekkel az egy korzót kivéve a belvárosban, amelyen ez alkalommal mi is végigsétáltunk. Az óváros elegáns, felújított paloták és barokk stílusú épületek soraiból áll, az 1870-ben épült Városkapu az óratoronnyal kedvelt találkozóhely. Sárga színével kiemelkedik környezetéből, az óra alatt megcsodálhatjuk Fiume címerét, az arany korsón gubbasztó sast. A korsóból kifolyó víz a névadó Rjecinát jelképezi. Valaha ez volt a középkori városka tenger felőli bejárata. Körülnézve megállapíthatjuk, hogy az idők folyamán óriásit fejlődött, jelentős ipari üzemekkel, hajógyárral gazdagodott. Levegője ezáltal szennyezetté vált, és bizonyára jó sokat kell gyalogolniuk (utazniuk?) a helybelieknek, ha fürdésre alkalmas, élvezhető partszakaszt szeretnének. Talán a szemközti Krk sziget a kedvelt célpont. A városkapun áthaladva egy hangulatos kis térre jutunk, majd a rijekai Szent Vitus-dómhöz érkezőnk, mely a barokk templomépítészet egyik csodája a maga nyolcszög alaprajzával a 12. századból. Ezt belülről lehet érezni igazán. Külön